

Vår referens
F-0143672

Vårt datum
2020-10-20

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: christoffer.sheats@regeringskansliet.se

Vår handläggare
Hutchinson Kajsa

Er referens
M2020/01052/R

Ert datum
2020-06-26

Er handläggare
Christoffer Sheats

Forsmarks Kraftgrupp AB - Yttrande avseende remiss om "Förordning om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor"

Forsmarks Kraftgrupp AB (FKA) har tagit del av rubricerade remiss och önskar lämna följande kommentarer.

Riksgäldskontorets prövning

I utredningen föreslås att Riksgäldskontoret får till uppgift att pröva ansvarsförsäkringar, kompletterande säkerheter och tilläggssäkerheter. FKA anser det positivt att dessa uppgifter tilldelas Riksgälden. Myndigheten, som idag ansvarar för finansieringssystemet för kärnavfall, kan på så vis få en helhetsbild av anläggningsinnehavarens ekonomiska åtaganden relaterat till den kärntekniska verksamheten.

Alternativa ekonomiska säkerheter bör godtas

I lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologisk olycka (ansvarslagen), 30 §, anges att innehavaren av en svensk anläggning ska täcka ersättningsansvaret för skador med försäkring eller annan ekonomisk säkerhet. Det framgår också av lagens paragraf gällande definitioner, 8 § ansvarslagen, att med "säkerhet" avses "en ansvarsförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet för fullgörande av ersättningsansvar vid radiologiska olyckor,..." I 10 § förslag till förordning om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor (ansvarsförordningen) anges dock att innehavare av en kärnkraftsreaktor i drift ska ha en ansvarsförsäkring. Detsamma gäller enligt 11 § för den som innehar en kärnteknisk anläggning som inte är en kärnkraftsreaktor i drift. Ansvarsförordningen, såsom den föreslås, ger således inte anläggningsinnehavaren möjlighet att välja någon annan form av ekonomisk säkerhet än en ansvarsförsäkring. FKA anser emellertid att ansvarslagen ger stöd för att anläggningsinnehavaren kan välja mellan försäkring och annan ekonomisk säkerhet, eller en kombination av dessa. Att det förhåller sig så framgår också av Pariskonventionen. Genom Riksgäldens prövning av säkerheter, oavsett om denna är en försäkring eller annan ekonomisk säkerhet, säkerställs godtagbar form av säkerhet liksom dess värdebeständighet.

Definition av kärnkraftreaktor i drift saknas

I förslaget till ansvarsförordning liksom i ansvarslagens 30 § används begreppet "kärnkraftsreaktor i drift". Det är dock otydligt vad som avses med att en kärnkraftsreaktor är i drift respektive inte är i drift. Det skulle kunna tolkas som att kärnkraftreaktorn är i drift så länge den levererar el till elnätet, men så snart leveransen av el har upphört och anläggningsinnehavare har informerat Strålsäkerhetsmyndigheten att reaktorn är slutligt avställd, då är reaktorn inte längre i drift enligt ansvarslagen. Det kan jämföras med definitionen i lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet för begreppet "permanent avstängd kärnkraftsreaktor". En annan möjlig tolkning är att reaktorn är i drift så länge dess kärnbränsle finns kvar på anläggningen, därefter minskar strålsäkerhetsriskerna väsentligt. FKA anser att det behövs ett klagande av begreppets innebörd, för att kunna avgöra anläggningens status utifrån ansvarslagen och ansvarsförordningen.

Instans för överklagande

I ansvarsförordningen anges att vissa beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol, 28 §. Regeringen har ett övergripande helhetsansvar för finansieringssystemet för kärnkraft vilket bygger på politiska avvägningar och en balansgång mellan olika intressen. Därför borde detta synsätt även vara applicerbart på ersättningsansvaret vid en radiologisk olycka varför överklagande enligt ansvarsförordningen bör vara till regeringen.

Undantag från ansvarslagen

FKA ställer sig positivt till möjligheten till undantag från ansvarslagen i fall då risken för en radiologisk olycka anses som liten. Undantaget beskrivs i 4 § och ger Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) mandat att ge ut föreskrifter på området eller att besluta att ansvarslagen inte ska gälla. Det framgår dock inte av förslaget till förordningen hur ett beslut från SSM initieras och vad en ansökan om undantag ska innehålla.

Ikraftträdande bör senareläggas

I remissen föreslås att ansvarsförordningen ska träda kraft den 1 januari 2021. Med avseende på de anpassningar som kan behöva göras samt att ansvarsförsäkringarna löper per kalenderår bör förordningen träda i kraft tidigast 1 januari 2022.

FKA vill avslutningsvis nämna att i övergångsbestämmelserna punkten 4 hänvisas till ansökan om lägre ansvarsbelopp enligt 4 §. Paragrafhänvisningen torde vara till 6 §.

Med vänlig hälsning,

Forsmarks Kraftgrupp AB

Björn Linde
vd